

Cena numeru
7000 mk.

Cena prenumeraty
w Łodzi:

Miesięcznie 150.000.
Łącznie z Gońcem 210.000.

Z przes. poczt.

Miesięcznie 170.000
Łącznie z Gońcem 280.000

za Łodzią 7.700

Konto Pocztow. Kasy

Oszczęd. 60594.

Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

Redakcja i Adm.

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41.

TELEFON 28

Redaktor przyjmuje od 6-8 pp

Artykułów i listów anonimowych nie pomieszcza się.

Łódź.

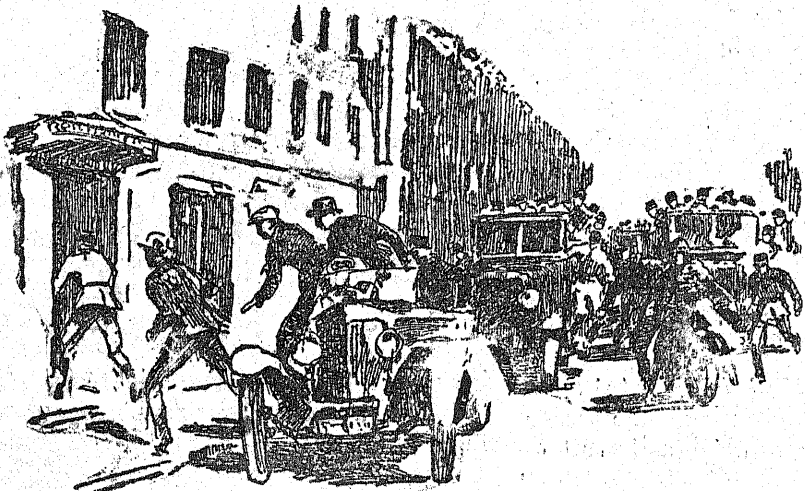
ROZWIÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Czwartek, dnia 18 października 1923 r.

Rozruchy komunistyczne w Dreźnie.

Ze wszystkich niemieckich państw związkowych jest Saksonia krajem najbardziej podminowanym przez komunizm. W ostatnim czasie przyszło w stolicy Saksonii, Dreźnie do silnych zaburzeń komunistycznych. Ryciny nasze przedstawiają sceny z tych zaburzeń.

1) Przybycie policji krajowej w samochodach.

2) Policja zamyka ulice i spieszy do lokalu, w którym odbywała się zgromadzenie komunistyczne.

3) „Zaladowanie” aresztowanych uczestników zebrania na samochody eszaronow.

4) Transport uwiezionych komunistow do dyrekcji policji pod silna eskorta piesza i konna.

Nahajka p. Grünbauma.

Zydom spieszy się do rządów i do władzy. Czekali na tę sposobność i czekają, jak gdyby na jakaś erę Mesjasza. Wiedzą jednak o tem, że własnymi siłami nie wjadą w podwoje rządów naszego państwa. Dlatego wsiadli na lewicę, jakby na konia i popędzają ze wszystkich sił, aby ich wniosła do upragnionego celu.

Nie są to głośne twierdzenia czy też domysły. Przyznaje się do tego wódz żydów, p. Icek Grünbaum, który stał na pierwszym miejscu listy państwowej żydowskiej. Popędza lewicę nahajem i smaga ją docinkami, aby tylko porwała się z miejsca i wniosła żydów na swoim grzbiecie do rządu... złożonego z lewicy i mniejszości narodowych.

P. Icek Grünbaum lubi sytuację jaskrawą i radykalną. Groził nam dawniej utrata Wilna, grozi nam dzisiaj sądami w Hadze. Grozi wreszcie lewicy zemstą żydów. Jeżeli nie spełni tego, czego żydzi się domagają,

Jakie są żydowskie wymagania?
Posłuchajmy!

W żydowskim dzienniku („Nasz Przegląd“ z dn. 13 bm.) p. Grünbaum roztrząsa obecne położenie parlamentarne w Polsce. Wątpi o tem, aby można było rozbić dzisiejszą większość sejmową. Oderwanie „Piasta“ od większości byłoby za bardzo kosztowne, a na oderwanie Chrześcijańskiej Demokracji nie można wiele liczyć. Również wciągnięcie mniejszości narodowych do rządów jest jeszcze nie możliwe ze względu na nastrój polskiego społeczeństwa. P. Grünbaum to widzi. Znalazł wszakże wyjście, ale najpierw pyta retorycznie:

„Cóż więc pozostaje? Drugie wydanie gabinetu Sikorskiego, ponowne rozbięcie mniejszości narodowych i liczenie na żydów, że dadzą pomiatkać soba i pocieszać się potajemnie, że ofiary (?) ich torują drogę lepszej przyszłości?”

„Raz jeden taka sztuka się udała i to nie za długo, rezultaty zaś miały opłakane!”

Żydzi już nie chcą potajemnie się pocieszać, że ich ofiary torują drogę lepszej przyszłości. Na drugi gabinet gen. Sikorskiego się już nie zgodzą. Oni chcą czegoś większego, radykalniejszego, dla żydów korzystniejszego. A cóżby to mogło być? Jak przyjść? W jaki sposób?

P. Grünbaum poucza polską lewicę, jak to powinna uczynić. Już raz była sposobność! Już raz lewica to zrobiła... ale połowicznie!

„Lewica, zwłaszcza socjalistyczna, opanowała wprawdzie ulicę, ale nie opanowała sytuacji, zwłaszcza po morderstwie Narutowicza; zrobiła rzecz połowicznie „oddalała władzę w ręce gen. Sikorskiego...”

Już wiemy, o co p. Ickowi Grünbaumowi chodzi. Lewica socjalistyczna powinna była w grudniu 1922 r. opanować nie tylko ulicę (to było połowiczne!), ale także opanować władzę, i ująć ją we własne ręce, zamiast oddawać gen. Sikorskiemu.

Tu tkwił błąd i grzech lewicy! Zdaniem p. Grünbauma — lewica zerzeszyła prze-

ciw żydom i teraz w chwili obecnej, powinna ten błąd naprawić. Ale jak? P. Grünbaum ma gotową receptę i na to. Posłuchajmy: „Państwo Polskie nie może być rządzone jako państwo narodowe...”

To jest główny cel dążeń wszystkich żydów, nie tylko polskich, ale i międzynarodowych. Żydzi już nie chcą „potajemnie się pocieszać”, oni pragną cieszyć się „jawnie” i władzę w Polsce mieć jawną.

Mogłoby się to stać, ale na drodze do tego celu leży jedna olbrzymia przeszkoda, a mianowicie antysemityzm polskiego narodu. P. Icek Grünbaum nawołuje przeto lewicę socjalistyczną, ażeby całkowitym (a nie połowicznym) zamachem zasypała „wreszcie źródło, z którego płyną siły endecji i klęski Polski”. Musi to zrobić jednak lepiej (niż w grudniu) i całkowicie.

Co to znaczy? Nikt się nie może łudzić. Te nawoływania mogą być tylko zrozumiane, jako podżeganie do socjalistycznego, a może i komunistycznego zamachu stanu. Żydzi już niezadowolą się nawet gen. Sikorskim i tajemnymi z nim paktami. Oni chcą rządów radykalnych i „całkowitych”.

Doświadczenie rewolucyjne w Europie wykazało, że fale rewolucyjne zawsze wynoszą siły na powierzchnię Trockich, Radków, Eisnerów, Bebe-Kunów, a choćby Rathenau'ów i Schaererów. Śpieszno im do tego i w Polsce. Popędzają też z całych sił lewicę, podniecają i biją nahajką, ażeby ich wniosła do takiej Polski, która będzie międzynarodowym hotelem. Czy im się to uda?

Niechaj każdy Polak we własnym sumieniu i we własnej energii znajdzie odpowiedź na to pytanie.

Stefan Sacha poseł na Sejm.

Cedule

Urzędowej Giełdy Walutowej i Akcyjnej (o godz. 1-ej po poł.) oraz wszystkie giełdy urzędowe, wstępne i pogiełdy krajowe i zagraniczne można abonować w AJENCJI WSCHODNIEJ — Oddział w Łodzi, Traugutta 6 tel. 21—50. (2173-3h)

Zamiast żelaza
przy anemii, bladnocy i osłabieniu
pig. chlorofilowe Gessnera
preparat roślinny poleca
Apt. Warszawa Al. Jerozolimskie 11. 38

Główna 16. Główna 16.
M. Duszkiewicz, E. Donszewski i S-ka.
Polecają Szanownej Klienteli swój skład materiałów ubraniowych oraz ubrań gotowych i na zamówienia.
Dla inteligencji pracującej udzielamy kredytu wékslowego na dogodnych warunkach.

Prenumerata miesięczna „Rozwoja” od dnia 1 października wynosić będzie łącznie z odnośzeniem do domu Mk. 150.000,—
Prenumerata „Gońca Wieczornego” łącznie z odnośzeniem Mk. 60.000.—
Razem Mk. 210.000.—
Jednakowoż prenumeratory, którzy opłacają prenumeratę za oba wydawnictwa wprost w administracji do dnia 30 października zapłacą tylko
170.000 mk.
Prenumeratory „Rozwoju” mogą więc za dopłatą zaledwie
20.000 mk.
otrzymać „Gońca Wieczornego”
Adm. „Rozwoja”.

W przededniu wojny domowej w Niemczech.

Komunistyczno — socjalistyczne rządy Turynji i Saksonji nie poddają się zarządzeniom Berlina.
Możliwość konfliktu z Bawariją.

BERLIN 17.10 (AW) Likwidacja krwawego przez udzielenie rządowi zwyczajnych pełnomocnictw może podognąć konflikt między rządem Rzeszy, a rządami państw związkowych. W szczególności ujawnia się rozbieżność zdań między rządem Rzeszy a rządami saskim i turyńskim, które to rządy komunistyczno - socjalistyczne przeciwstawiają się kategorięcznie zarządzeniom o rozwiązaniu bojówek robotniczych. Koła berlińskie patrzą z zaniepokojeniem na te objawy, obawiając się, iż kraje te staną się punktem wyjścia na tle uchwalenia pełnomocnictw dla rządu Rzeszy.

Podobnie w Bawariji istnieje cały szereg kwestji spornych na tem tle. O stosunkach Bawariji do Rzeszy pisze nacjonalistyczny „Tag” co następuje: W bawarskich kołach rządowych panuje przeświadczenie, że ustawa o pełnomoc-

nietwach dla rządu Rzeszy kryje możliwość konfliktu między Bawariją i Rzeszą. W Bawariji naogół panuje brak zaufania do zdolności rządu Berlińskiego, w unikaniu możliwych tarć, wynikłych z ustawy o pełnomocnictwach.

BERLIN 17.10 (AW) Wbrew przewidywaniom dzień dzisiejszy minął spokojnie. Wszystkie gmachy państwowe były strzeżone przez wzmocnione oddziały policji, a sklepy w przeważnej części zamknięte.

BERLIN 17.10 (AW) Zarząd partji socjalistycznej omawiał dzisiaj sprawę, związaną ze stanem wyjątkowym Rzeszy i powziął jednomyślną uchwałę zniesienia stanu wyjątkowego.

BERLIN 17.10 (PAT) Polradjo. Doszło tu do nowych rozruchów z powodu skasowania kartek chlebowych.

Rewolucyjne wrzenie w Lipsku.

Robotnicy przywłaszczają sobie fabryki.

LIPSK 17.10 (AW) Wybuchły tutaj ponownie rozruchy o większych rozmiarach, noszące charakter rewolucyjny. Komuniści usiłowali cponować warsztaty i zakłady przemysłowe, co

im się częściowo udało. Niektórzy fabrykanci uciekli, a robotnicy przywłaszczają sobie ich fabryki.

Pogłoski o przygotowaniach wojen. Sowietów.

W Moskwie postanowiono pospieszyć na pomoc komunistom niemieckim.

BERLIN 17.10 (AW) W Berlinie kolportowana jest pogłoska z Rewia o rzekomych przygotowaniach czynionych przez Rosję sowiecką ze względu na możliwość przewrotu w Niemczech.

Sily wojskowe na granicach zachodnich — jak donoszą dzienniki niemieckie — są wzmożone, lecz na granicę ukraińsko - polską, miało wysłać trzy dywizje piechoty; prócz tego znaczne sily konnicy i 2 dywizje piechoty zostały jakoby wysłane do Mińska.

Wartość i tendencje tych informacji o

świetla szczegóły, iż informacje owe podają, jakoby w Moskwie postanowiono na pierwsze wezwanie pospieszyć komunistom niemieckim z pomocą i równocześnie wystosowano rzekomemu rządowi polskiego i lotewskiego prośbę o pozwolenie na przemarsz wojsk przez terytorjum obu państw. Wiadomość powyższa jest oczywiście kolportowana z wyraźnym celem wywołania nastrojów mających na celu szkolenie marce polskiej. Na podstawie informacji ze źródeł poważnych, możemy twierdzić, że pogłoski te należą do rządu bluffów).

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Powrót Prezydenta.

(wp) Pan Prezydent Rzeczypospolitej z małżonką i otoczeniem swem wraca z podróży po województwie białostockim i Wileńszczyźnie do Warszawy w środę rano o godzinie 8-ej.

Konwent seniorów.

(wp) Wczoraj o godz. 11 odbyło się posiedzenie Konwentu seniorów, na którym postanowiono, że dzisiejsze posiedzenie będzie ostatniem w tym tygodniu.

Dyskusja nad prowizorjum budżetowym odbędzie się we wtorek. Przy tej dyskusji przemawiać będą pos. Zdzieschowski (Zw. Lud. Nar.) i Diamand (P. P. S.) którzy mieli przemawiać poza kolejką na dzisiejszem posiedzeniu.

Komisja budżetowa.

(wp) Komisja budżetowa uchwaliła w 3 czytaniu ustawę o dodatkowym prowizorjum budżetowym za 3 kwartał i ustawę o prowizorjum budżetowym na 4 kwartał br.

Wzrost kosztów utrzymania w Warszawie.

(wp) Komisja do badania wzrostu kosztów utrzymania ustaliła, na posiedzeniu w

dnia 17-go bm., że wzrost kosztów utrzymania w Warszawie od 1-go do 15-go października w porównaniu z okresem od 23-go do 30-go września wynosi 83,25 proc.

Komisja postanowiła obecnie obliczać wzrost drożyzny ściśle w okresach kalendarzowych od 1-go do 15-go oraz od 16-go do 30-go względnie 31-go każdego miesiąca, biorąc za podstawę porównania przeciętne sumy 15 względnie 16 dni.

Sprawa ochrony lokatorów.

(wp) Komisja prawnicza Sejmu rozpatrywała wczoraj art. 10 ustawy o ochronie lokatorów, zawierający przepisy, w jakich wypadkach oddający w najem może najem wypowiedzieć, jak również korzystać z postanowień kodeksu cywilnego o ustawie najmu bez wypowiedzenia.

Po skreśleniu ustępu drugiego pierwotnego projektu rządowego przyjęto punkty a) do c) nowego projektu rządowego, określające ważne przyczyny wypowiedzenia, a mianowicie zaleganie z zapłatą dwóch po sobie następujących rat komornego, zakłócenia porządku domowego, oddanie mieszkania w podnajem za wynagrodzeniem nadmiernie wysokim, odstąpienie praw najmu w całość bez zgody gospodarza.

Wczorajsze posiedzenie Sejmu.

WARSZAWA 17.10 (PAT) Siedemdziesiąte drugie posiedzenie sejmu.

Odesłano w pierwszym czytaniu do komisji administracyjnej projekt ustawy o zniesieniu ministerstwa poczt i telegrafów.

Przy pierwszym czytaniu ustawy w sprawie zniesienia minist. zdrowia publicznego zabrał głos poseł Weinzieher, który polemizował z uzasadnieniami dodanymi przez ministra skarbu do tego projektu. Po dłuższym przemówieniu mówca stawia wniosek, aby cały projekt odrzucono, bez odsyłania do komisji.

Wniosek Weinziehera odrzucono, odsyłając ustawę do komisji.

Następnie przystąpiono do trzeciego czytania ustawy w sprawie wykładnika podwyższonej raty podatku gruntowego i budynkowego, oraz oddzielnego dodatku, przypadającego na drugie półrocze 1923 r.

Przyjęto poprawkę posła Bożysławskego, opiewającą, że dla płatników od których przypada powyżej milion marek wykładnik dodatku wynosi 20 proc.

O VOTUM ZAUFANIA DLA RZĄDU.

Następnie marszałek oznajmił, iż wpłynęły dwa wnioski w sprawie rozpraw nad oświadczeniami premiera, oraz ministra skarbu.

Wniosek posła Thuguta: „Izba wysłuchawszy wyjaśnień premiera odmawia mu zaufania“ i wniosek podpisany przez posłów Kozińskiego, Dubanowicza, Chacińskiego, Dębskiego, Jasińskiego: „Sejm przyjmuje do wiadomości oświadczenie rządu i wyraża mu zaufanie“.

Posel Chądzyński NPR. oświadcza, że stronnictwo jego niema zaufania do gospodarki rządu i będzie głosowało przeciwko wotum zaufania.

Posel Utta (Zjed. niem.) domaga się ustawy uregulowania spraw szkolnictwa, oraz zaniechania szowinizmu, który musi być pierwszym krokiem do naprawy stosunków. Obecny rząd, zdaniem mówcy, nie zdolny jest do tego kroku. Dlatego imieniem klubu odmawia mu zaufania.

Następnie przemawiał poseł Wisniewski oskarżając obecną rząd za rękome przeświadczenie ukraińców i pos. Dąbski (jedność ludowa), wzywając rząd do dymisji. W końcu po przemówieniu posła Matakiewicza zabrał głos prezydent ministrów, dając cętą odpowiedź pos. Dąbskiemu i całej Izbie.

Jeżeli mogłem zrozumieć teksty przemówień i dążenia mówców tu przemawiających tak z jednej jak i drugiej strony, to niezrozumiałym jest dla mnie wykrzyknik posła Dąbskiego, wzywający do dymisji.

Nie dlatego żebym nie rozumiał słów bo jest to rzecz, która mi się nieraz odbijała koło uszu, ale dlatego że poseł Dąbski i jego towarzysze będą mieli przecież w najbliższym czasie sposobność postarać się o to żeby ta dymisja przyszła głosując przeciw rządowi. Panowie uważają za wskazane, a nawet pożyteczne wszystko zrobić,

by temu rządowi, jeżeli zostanie, utrudnić pracę w jaknajwiększym stopniu. (Głos na lewo: Sam sobie utrudnia!)

Niektórzy uważali za wskazane utrudnić pracę rządowi w najwyższym stopniu. Program rządu nie był błyskotliwy, ani nowy: był naturalny i mieścił się w dwóch słowach: wzrost dochodów i wznowienie oszczędności. Twierdzą stanowczo, że jeżeli panowie nie zdołają przeszkodzić rządowi, to rząd program wykona i stosunki uporządkuje. Zdaje mi się, że przeszkody będą usunięte i rząd program przeprowadzi. Ci, którzy potępiają rząd, mają obowiązek przyjść z programem lepszym.

KRYTYKA DLA KRYTYKI.

Ktokolwiek zbada mowy panów, powie dzieć musi, że są bezprogramowe. Jeżeli panowie mogą przekonać, że jest ciężko, to macie poza rządem grunt realny do pracy i w tej pracy oparci na pewnym programie, niezawodnie zwyciężycie. Jeżeli panowie jesteście w stanie doprowadzić żeby przeprowadzić program, to macie mnie także po swej stronie, bo przychodzi się do tych co pracują. Jestem z rządem dotychczasowym z większością, która pracuje, nie kiedy wygodnie, ale także w chwilach ciężkich, chcąc znieść odpowiedzialność za państwo.

W stosunkach wewnętrznych wielu czeka naprawy i naprawa musi być skuteczniejsza. Jeżeli w chwilach ciężkich przyszła konieczność zarządzeń, wskutek czego tu i owdzie trafiły się nadużycia, to fakty takie trafiają się zawsze. Wszystko będzie wyświetlone.

Poruszając sprawę podatków, podaje do wiadomości, że podatki nie płacący bez względu na stronnictwo do którego należą, będą dotknięci najdalej idącymi zarządzeniami.

Poruszając sprawę mniejszości, prezydent Witos powiedział: „Społeczeństwo polskie w wielu dziedzinach dalekie jest od tego, by osiągnąć to stanowisko, które mają żydzi. Stosując się do konstytucji rząd będzie trzymał się prawa bez względu na to, czy strona lewa, czy prawa będzie chciała je naruszyć.“

W sprawie aresztowań nadmieniał premier Witos, że nie można mówić o aresztowaniach ostatecznych bo mogą jeszcze jakiegokolwiek nastąpić jak długo dochodzenia są w toku.

Uchwalono wniosek o przerwanie dyskusji.

VOTUM ZAUFANIA DLA RZĄDU.

Odrzucono w głosowaniu przez drzwi 211 głosami przez 189 wniosek posła Thuguta w sprawie nieufności.

W głosowaniu imiennem uchwalono wotum zaufania 208 głosami przeciw 191.

Przystąpiono do nagłości wniosku posła Malinowskiego w sprawie wybuchu.

Nagłość wniosku przyjęto, a wniosek sam odesłano do komisji wojskowej.

Następne posiedzenie we wtorek.

W Bawarii — a u nas.

Zakaz należenia do partji socjalistycznej i komunistycznej.

MONACHJUM 17.10 (AW) Z Monachjum donoszą, że generalny komisariat państwowy wydał wszystkim osobom, zamieszkałym w Bawarii, zakaz przynależności do partji socjalistycznej i komunistycznej, zarówno w granicach Bawarii, jak i po za jej

granicami, oraz zakaz, wszelkich ćwiczeń i manifestacji tych partji.

W wypadku niezastosowania się do tego zakazu, grozi winnym więzienie lub grzywna oznaczonej wysokości.

TELEGRAMY.

GULDEN GDANSKI.

GDANSK 17.10 (AW) Senat gdański przedłożył ustawę w sprawie wprowadzenia nowego środka płatniczego o stałej wartości mianowicie guldena gdańskiego. W myśl tej ustawy nie wolno będzie w handlu detalicznym przyjmo-

wać innych pieniędzy, jak gulden gdański i markę niemiecką. Wszystkie inne pieniądze, a z niemi „notg'edy“ i czekki muszą być wycofane. Jako ostateczny termin wprowadzenia ustawy jest przewidziany 1 lutego.

Jednocześnie obliczony będzie w myśl projektu gulden gdański jako równy 1/25 funta szterlinga. Marka niemiecka pozostaje nadal środkiem płatniczym. Wszelkie transakcje mogą

być zawierane w guldenach. Zaliczają opiewające na markę niemiecką, lub inną walutę, nie mogą być zamienione na gulden gdański bez woli jednej ze stron. Handel detaliczny będzie upoważniony do przyjmowania tylko guldena gdańskiego i marki niemieckiej.

Gulden gdański będzie wypuszczony przez mający się utworzyć Bank emisyjny, który będzie upoważniony do wydawania zobowiązań opiewających na te pieniądze. Emitowane guldeny mogą być zamienione na gulden gdański bez woli jednej ze stron. Handel detaliczny będzie upoważniony do przyjmowania tylko guldena gdańskiego i marki niemieckiej.

Gulden gdański będzie wypuszczony przez mający się utworzyć Bank emisyjny, który będzie upoważniony do wydawania zobowiązań opiewających na te pieniądze. Emitowane guldeny muszą mieć całkowite pokrycie w funtach szterlingach.

POJECHAĆ PODZIĘKOWAĆ.

PARYŻ 17.10 (PAT) Polradjo. Prezydent Massaryk w wywiadzie z korespondentem „Petit Parisien“ oświadczył, iż jego podróż do Francji w charakterze prezydenta republiki Czechosłowacji ma na celu wyrażenie Francji podziękowania za wszystko, co kraj ten uczynił dla Czechosłowacji, zarówno podczas, jak i po wojnie światowej.

CHOROBA POLITYCZNA LORDA CURZONA.

LONDYN 17.10 (AW) Jak donoszą dzienniki, lord Robert Curzon zaniemógł bardzo poważnie i nie będzie mógł przez pewien czas brać udziału w życiu politycznym. Ma on jeszcze w tym tygodniu wyjechać z Londynu.

I ANGLJA MA DEFICYT.

LONDYN 17.10 (AW) W mowie, wygłoszonej w Birminghamu, minister skarbu Chamberlain oświadczył, że w bieżącym roku budżetowym deficyt wynosi 50 milionów funtów w dziedzinie wpływów podatkowych. Przewidując to go deficytu dopatruje się minister w redukcji podatków.

SYTUACJA STRAJKOWA W ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIEM.

SOSNOWIEC 17.10 (AW) Sytuacja strajkowa w przemyśle węglowym uległa zmianie. W kopalniach panuje spokój. Z dużych kopalni pracuje tylko „Reden“, pozatem czynne są tylko małe kopalnie. Ostatnio ujawniła się tutaj działalność agitatorów, którzy przybywają z Górnego Śląska do Zagłębia i usiłują prowokować górników.

AMATORZY PROCESÓW.

MOSKWA 17.10 (AW) W najbliższym czasie ma się rozpocząć w Moskwie szereg procesów w sprawach ekonomicznych. Procesy zostaną wytoczone „Gumowi“, trustowi górnictwemu i innym instytucjom. Zarzuca się im zawieranie umów przynoszących straty, brak planu operacyjnego, itd. Rząd jest zdania, że sprawy te osiągną swój cel, gdyż nawet opinia publiczna zwróciła już na to uwagę i opowiedziała się przeciwko tym instytucjom.

ZNÓW KRWIA PACHNIE.

LWÓW 17.10 (AW) „Gazeta Lwowska“ donosi z Kijowa, iż w okręgu Humania wykryto nową organizację powstańczą, składającą się z bezrobotnych, zwolnionych z tamtych rejonów. Aresztowano przeszło 130 osób i wykryto znaczne składy broni. Wykryta organizacja zdołała zjednoczyć wszystkie żywioły i miała za zadanie przygotowanie powstania.

STRAJK NA G. ŚLĄSKU ZLIKWIDOWANY.

WARSZAWA 17.10 (PAT) Ostatnie wiadomości otrzymane od prezesa katowickiej dyrekcji kolejowej donoszą, o zupełnej likwidacji strajku. Ruch pociągów normalny. Wszyscy robotnicy powrócili do pracy, nawet ślusarze, pracujący w warsztatach, którzy próbowali jeszcze do wczoraj utrzymać idee dalszego strajku w przemysle hutniczym i górnym, strajk zlikwidowali.

WA MARGINESIE.

Mile ptaszę.

Komunista — ptaszę mile,
Które moc urządzi wrzawy,
W brauningu wielbi siłę
Drab zaczepny i szubrawy.
Komunista — słodkie dziecię,
Najdzielniejszy z dzielnych grona,
Gdy ci pięścią pierś przygniecie
Dech wypędzi wszystek z łona.
Komunista, gdy zaplonie,
Wnet fantazji puszcza wodze,
Twardy kastet biorąc w dłonie
Przeciwników grzmoci srodziel
Komunista — toć nie fracha
Zuch chłopczyzna, a nie zero,
Nader wprawnie majchrem macha,
Lub oburacz tnie siekiera.
Rząd szykuje wciąż więzienie,
Bez wszelakiej czasu straty;
Na có? po co? na sumienie,
Gdy jest lepszy sposób: baty!!
Stanisław Żyżkowski (Eszet).

WIADOMOŚCI Z KRAJU.

Oblawa na czarnogieldziarzy w Wilnie.

(k) W nocy z 10 na 11 b. m. dokonano oblawy na czarnogieldziarzy w hotelach i zajazdach w Wilnie.

Wynik tej oblawy jest nadspodziewanie świetny. Zaskoczeni zmienacka spekulacji walutowi nie zdołali wszędzie ukryć posiadanej gotówki i w ręce policji dostało się 3.000 dolarów około 200 rb. złotem i 5 funtów szterlingów na łączną sumę 3 miliardów stu kilkudziesięciu milionów Ujawniono przytem rachunki u giełdziarzy na olbrzymie sumy nieopłacone stemplami. Wszystkich osadzono w więzieniu na Łukiszkach, a protokoły skierowano do prokuratora.

Wzrost drożyny w Poznaniu.

(k) Komisja wojewódzka dla badania kosztów utrzymania orzekła na ostatniem swem posiedzeniu, że wzrost kosztów utrzymania podniósł się w pierwszej połowie października o 91,49 proc. w stosunku do ubiegłego miesiąca.

Zasadzony po ośmiu latach.

(k) W roku 1915 w Burkucie, obok Zabiego, strzałem karabinowym zamordowano 65-letnią Annę Czerwińską, właścicielkę zakładu zdrojowego.

Zandarmerja austriacka ujęła mordercę w osobie Pańka Uhryńczuka, służącego za

mordowanej. Zbrodniarz w więzieniu usiłował poderżnąć sobie gardło brzytwą, poczem uciekł ze szpitala wojskowego. W tym roku policja ujęła go ponownie w chwili, gdy robił starania o uzyskanie zezwolenia na wyjazd do Francji.

Uhryńczuk stanął onegdaj przed sądem przysięgłych w Kołomyji i został zasądzony na karę śmierci. obrońca jego zgłosił zażalenie nieważności.

Dzieło profesora Ossendowskiego po niemiecku.

Znane dzieło prof. uniwersyteckiego Dr. Ferdynanda Ossendowskiego: „Przez kraj ludzi, bogów i zwierząt”, zostało wydane w Ameryce po angielsku pod tytułem „Beats, Men Gods”, gdzie publiczność je w lot rozkupiła. Książka zdobyła tam szybko rekord powodzenia. Recenzje nie miały słów uznania dla polskiego geografii i podróżnika. Obecnie dziełko to przetłumaczył z angielskiego na język niemiecki Wolf Dewall, według wydania amerykańskiego i w dniach najbliższych wyjdzie ono z druku we Frankfurcie, Pisma niemieckie już teraz zamieszczają wyjątki z tej polskiej książki.

Listy Gdańskie.

(Od własnego korespondenta).

Gdańsk 15 października 1923 r.

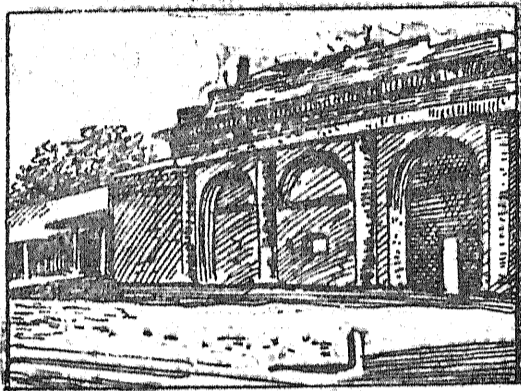
O tuł. polskiej prasie. Ekonomiczny rozwój Gdańska. Perfidja senatu.

Do 1 października br. wychodziły w Gdańsku dwa polskie dzienniki, prawicowa „Gazeta Gdańska” i lewicowy „Dziennik Gdański”. Z powyższym dniem przestał wychodzić „Dziennik Gdański”, a konsorcjum wydające go wydało obecnie w języku niemieckim dziennik pod tytułem „Baltische Presse”, informujący u części niemieckiego społeczeństwa oraz niemieckich Polaków czemu jest dla Wolnego miasta pod względem ekonomicznym i handlowym współzycie gospodarze z Polską.

W szeregu bezstronnych artykułów wyraziła „Baltische Presse” Gdańszczanom opinię, że port gdański jest jedynym portem na Bałtyku w którym ruch okrętów zwiększył się w porównaniu do czasów przedwojennych o 100 proc. i z trzeciorzędne portu za czasów niemieckich stał się obecnie najpotężniejszym i najruchliwszym portem bałtyckim. Od czasu odłączenia Gdańska od Rzeszy niemieckiej wzrosła flota gdańska o 250 proc. a tonaż o 450 proc.

W dniu 1 stycznia 1920 zarejestrowanych było w tutejszym sądzie w rejestrze pań-

Wspomnienia z czasów uolisku i niedoli.

Te dwie ryciny, na których widzimy rzeczy na pozór najpowszedniejsze — kawałek muru, drut kolczasty i drzewo. Nic więcej!.. A jednak widok ten budzi wspomnienia z czasów niewoli i bchałerskich wysiłków walki o niepodległość. Pierwsza ilustracja przedstawia drzewo, otoczone drutem kolczastym na Cytadeli warszawskiej, gdzie tracono powstańców. Na drugiej ilustracji widzimy bramę, wiedzącą na miejsce stracenia.

stwowym firm i spółek 2170. zaś w dniu 1 marca br. już 4.090. Banków było w Gdańsku przed wojną 20, obecnie mamy tutaj aż 109 banków. Obecny kryzys gospodarczy przechodzi Gdańsk z powodu dewaluacji marki niemieckiej, która nieusunęto dotąd z winy senatu pragnącego utrzymać jedyny jeszcze węzeł łączący Wolne miasto z Rzeszą.

Dla oszczędzenia wydatków w budżecie zapowiedział tuł. senat szumnie w gdańskim sejmie, że przystępuje do 25 proc. redukcji etatów i autonomicznych urzędników. Redukcja ta odbywa się w praktyce w ten sposób że zredukowanych urzędników niemieckiej policji (Piaue Polizei) przenosi do władz celnych, a kadry policji uzupełnia urzędnikami sprawozdonymi świeżo z Niemiec. W ten sposób podtrzymuje się niemiecki charakter Gdańska.

W. P.

M. COLLAS-MARNI.

Intermezzo.

(Dokończenie).

Jak czysta, skromna i jasna była ta dziecina przystąpił do niej ujął jej rece.

— Pani byłaby dla mnie dobrym kolegą, panno Lizo. Wie pani jednak również, jak jest zemną. Proszę nie żądać nic, — jeszcze nic. Proszę pozostać koło mnie, panno Lizo, jeśli pani chce i jest w stanie „a może potrafi panj pomóc mi, kiedyś — może wkrótce.. Po pani, panno Lizo, mogę spodziewać się tego, czeszo każdy mężczyzna nie może spodziewać się po kobiecie... Lizo—

Była bardzo blada, gdy mu odpowiedziała cicho:

— Oczekam Rolandzie i czuwam koło Ciebie.

Przyożgnął ją do siebie. Zarzuciła mu w milczeniu ręce na szyję i dała usta.

Pocałował ją.

— Kochany ty, kochany — wyszeptala z zamkniętymi oczyma.

Usłyszał, jak Klara rozmawiała w sieni z służącą. Liza uwolniła się lekko z jego objęć i przystąpiła do pianina, przerażając otwarte

nuty. Roland stał przy stole i bawił się kłosa-mi bzu, gdy Klara otworzyła drzwi.

Uśmiechnęła się lekko.

— Przepraszam bardzo — powiedziała — ale kucharka nie mogła dać sobie rady z kolacją. Jeszcze w płaszczu, Li zo? Nie zagrasz nam trochę Szopena?

— Nie, nie zagram Szopena — odparła Liza, nie odwracając się. Każde jej słowo było szpilką.

Klara podniosła ze zdziwieniem brwi i uśmiechnęła się znowu trochę szyderczo, trochę apatycznie.

— Ale pan zaśpiewa nam coś spytała obojetnie Rolanda, wtulając się w krzesło.

Podszedł półsusznie do pianina, usiadł i począł śpiewać przytłumionym głosem z otwartej właśnie kartki:

„La vie est vaine.

Un peu d'amour —

Un peu de haine —

Et puis — bon jour!

La vie est breve.

Un peu d'espoir —

Un peu de reve —

Et puis — bon soir

Melancholijne tony przebrzmiały. Roland trzymał wzrok spuszczonej na klawisze.

Liza po pierwszych wierszach odstąpiła od pianina. Włożyła czapkę i zapleła rekawiczki. Chwile wahała się spoglądając to na Rolanda, to na Klare.

— Dobranoc! — powiedziała potem głośno i wyszła.

Drzwi zamknęły się za nią niezbyt delikatnie.

Roland zbudził się z zamyslenia i usiłował się uśmiechnąć. Klara siedziała cicho na krześle.

Powstał i zbliżył się do niej. Patrzyła dożemi, szklanymi oczyma w dal, w czarną, milczącą noc za oknem.

— Liza kocha pana, — powiedziała bezdźwięcznie, jakby mówiła o bardzo dalekiej i bardzo obecnej rzeczy.

Podniósł w milczeniu ramiona, jakby chciał bronić się.

Spojrzała rań bezradnie, apatycznie.

— Tak... powiedziała potem cicho, uspokojona.

Na dworze począł padać śnieg. Wielkie ciężkie płatki uderzały o szyby. Gwiazdy okryły się za chmurami i zdawało się, że wszystko jest bardzo ciemne i bardzo zimne.

Tłum. S. B.

KRONIKA**Kalendarzyk.**

Czwartek dnia 18 października Łukasza Ew.
 Wschód słońca g. 7 m 0
 Zachód „ g. 5 m 44

Widowiska.

Teatr Miejski (Cegielniana 65)
 „Ten, którego biją po twarzy”
Teatr Popularny (Ogrodowa 18)
 „Grube ryby”
 „Luna” (Przejazd 1)
 „Demon ziemi”
 „Casino” (Piotrkowska 67)
 „Dziennik kobiety kochającej”
 „Odeon” (Przejazd 2)
 „Tajemnica Puszczy”
Grand-Kino (Piotrkowska 72)
 „Ostatnie tango”
Kino Spółdzielni Prac. Państwowych
 „Paskarze”
Kalendarzyk historyczny.
 1747 Polkoj w Akwizgranie.
 1854 Obłężenie Sewastopola.

Łódź wobec przyjazdu ministrów.**Program pobytu.**

W dniu wczorajszym otrzymało Województwo Łódzkie telegraficzną wiadomość, że o godz. 11.37 w nocy wyjeżdżają z Warszawy Min. Przem. i Handlu Szydłowski, Min. Pracy i Opieki Społ. Smólski i Dyrektor Departamentu Dąbrowski.

Ministrowie powitani zostaną na dworcu Kaliskim, o godz. 9 rano.

Na dworzec przybędą przedstawiciele Województwa Wydz. Przem. Handl. oraz Parcy i Opieki Społ. Inspektor Pracy, Przedstawiciele wojskowości, Magistratu i Przemysłowców.

Ministrowie udadzą się do Województwa a następnie o godz. 10 i pół rano obecni będą na uroczystym nabożeństwie w Katedrze urządzonym celem uczczenia pamięci ofiar wybuchu w Cytadeli.

Po nabożeństwie rozpoczną się zwiedzanie fabryk, a mianowicie fabryki Szejblera i

Widzewskiej Manufaktury, poczem wydano będzie na cześć Ministrów śniadanie i o godz. 3.30 Ministrowie zwiedzą fabrykę Leonarda.

O godz. 6 odbędzie się pierwsza konferencja z przedstawicielami przemysłu, na której będą obecni obaj Ministrowie, a prócz tego Pan Minister Pracy i Opieki Społ. odbędzie konferencję o godz. 4, z przedstawicielami związków zawodowych.

Na cześć gości wyda miasto uroczysty obiad o godz. 8.

W drugim dniu pobytu t. zn. w piątek udadzą się obaj Ministrowie do Zgierza celem zwiedzenia przemysłu zgierskiego następnie przez Pabjanice powrócą do Łodzi, gdzie zwiedzą fabrykę I. K. Poznańskiego, Elektryczni i o godz. 6 odbędą drugą konferencję ze związkami przemysłowców poczem o 7.40 wyjadą do Warszawy.

OPINIA PRZEMYSŁOWCÓW I ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH.

Odkładany kilkakrotnie już przyjazd Ministrów przemysłu i Handlu oraz Pracy i Op. Społ. ustalony został definitywnie na czwartek 18 b. m. t. j. dziś.

Przyjazd ten spowodowany został przez ciągającym się i zaostrzającym coraz bardziej kryzysem w przemyśle włókienniczym który w związku z wrastającą drożyzną wywołuje rozgoryczenie wśród mas na obojętność czynników rządowych w stosunku do potrzeb przemysłu łódzkiego.

To też przyjazd ten wywołał w zainteresowanych sferach t. j. przemysłowców i robotników zrozumiałe zainteresowanie i najrozmaitsze opinie.

Celem poinformowania się co do tych opinii oraz celem skryształizowania stanowiska jednej i drugiej strony w tej sprawie zwrócił się współpracownik Polskiej Agencji Prasowej do przedstawicieli przemysłu i związków zawodowych.

Przedstawiciel przemysłu oświadczył co następuje:

Postulaty przemysłowców jakie przedstawione będą na konferencjach z ministrami oraz dane statystyczne przygotowane przez przemysł pójdą w kierunku dokładnego i precyzyjnego scharakteryzowania przyczyn i przejawów obecnego kryzysu.

CHRZEŚCIJAŃSKIE ZWIĄZKI ZAWODOWE (P. ŚWIĄTKOWSKI).

Jesteśmy zdania że p. Minister Smólski lepiej będzie się mógł ze swego zadania wywiązać niż to uczynił poprzedni Minister p. Darowski, gdyż posiada on bezwzględnie nasze zaufanie.

Domagać się będziemy załatwienia sprawy obliczeń wzrostu drożyzny sposobem wysuniętym przez organizacje zawodowe.

Jednym z zasadniczych postulatów będzie również wprowadzanie miernika złotego przy regulacji płac gdyż obecne płace nie za-

Kryzys ten bowiem posiada o wiele głębsze przyczyny aniżeli do tej pory w sferach rządowych przypuszczano.

Jedną ze spraw zasadniczych jest oczywiście sprawa kredytów bo nawet gdyby kredyty te znacznie były podwyższone, wobec wrastającej inflacji i wynikającej stąd potrzeby wielkich ilości gotówki, okazałyby się niedostateczne.

Również i dotychczasowe sposoby i system a właściwie brak systemu udzielania tych kredytów muszą bezwzględnie ulegać zmianie.

Zmiana ta powinna być związana z ogólnym planem sanacji i wprowadzeniem kredytów na podstawie miernika złotego.

Zrozumiałą jest jednak rzeczą, że plan taki, który Min. skarbu niewątpliwie posiada napotka w realizacji swej na trudności i przeszkody i dlatego do chwili realizacji tego planu będą musieli przemysłowcy zabiegać o uzyskanie zwykłego kredytu.

Bezpośrednie zetknięcie Ministrów z istotnymi zagadnieniami przemysłu łódzkiego dopomoże do ustalenia przyczyn kryzysu i wpłynie niewątpliwie na zmianę dotychczasowego stosunku sfer rządowych do najbardziej palących zagadnień w przemyśle.

POLSKI ZWIĄZEK ZAWODOWY „PRACA”.

W obecnych warunkach uważać należy przyjazd Ministrów za niecelowy, który raczej wpłynąć może dodatnio dla samych przemysłowców, gdyż zetknięcie przedstawicieli Rządu z przemysłowcami da tym ostatnim możliwość uzyskania kredytów.

Bezwzględnie domagać się należy aby Rząd zmusił przemysłowców do uruchomienia fabryk na 6 dni w tygodniu i aby kredyty pod kontrolą Rządu tym tylko przemysłowcom były udzielane, którzy do prowadzenia fabryk przez 6 dni musieliby się zobowiązać.

Następnie dążyć będziemy do uregulowania sprawy 99 proc. wyrównania oraz w dalszym ciągu do uzyskania płac według

spakajają potrzeb robotników.

Pomimo ciężkiej sytuacji w jakiej znajduje się ogół robotników spowodowanej machinacjami przemysłowców należy przypuścić że konferencja i pobyt ministrów w Łodzi wyda pożądane rezultaty jeżeli wziąć pod uwagę, że jako naczelny postulat wysunięta zostanie sprawa uruchomienia fabryk na 6 dni w tygodniu i wywarcia przez Rząd presji na przemysłowców.

miernika złotego.

Bezwzględnie sprawy te w warunkach dzisiejszych trudne są do przeprowadzenia ale w interesie szerokich warstw winien się Rząd nareszcie sprawą tą zająć i w tym też kierunku pójść ządania przedstawicieli robotników.

W tym tylko wypadku można będzie do przyjazdu Ministrów i do rezultatów ich pobytu w Łodzi przykładać pewne nadzieje, gdyż w przeciwnym razie rezultaty te tak jak do tej pory rezultaty wszelkiej akcji rządowej jak przeprowadzenie ankiet, przysyłanie komisji do Łodzi będą minimalne, albo żadne. (pap)

datku od zwierząt domowych na rok podatkowy 1923 do 50-krotnej wysokości. Zgodnie z tą normą stawki podatku od zwierząt domowych będą następujące:

a) za konie, muły i osły do 2 i pół lat wieku Mk. 200,000, b) za buhaje, woły i krowy Mk. 150,000, c) cieleta, od 4 tyg. do 6 mies.

25,000, d) owce i kozy powyżej 6 mies. 25,000 e) świnię powyżej 4 mies. 100,000. mk.

— Strajk w warsztatach tramwajowych Pracownicy tramwajowi zwrócili się do dyrekcji z prośbą o jednorazową bezzwrotną zapomogę w wysokości dwutygodniowej pensji.

Wiadomości bieżące**— Z Uniwersytetu Robotniczego.**

We wtorek dn. b. m. odbyło się uroczyste otwarcie Miejskiego Uniwersytetu Robotniczego przy ul. Sienkiewicza 11. Wykłady na Uniwersytecie Robotniczym odbywają się 4 razy, tj. poniedziałki, wtorki, i czwartki po 3 godziny. Narazie otwarto 3 semestry. Słuchaczy na U. R. zapisało się 140-tu

— Komitet budowy Teatru Miejskiego.

Dn. 15 b. m. odbyło się posiedzenie komisji regulaminowo-prawnej, na którym toczyła się dyskusja nad regulaminem obrad Rady Miejskiej. Załatwiono sprawę § 18 regulaminu oraz § 1—12 włącznie.

Dn. 16 b. m. odbyło się pierwsze posiedzenie Komitetu Budowy Teatru Miejskiego. Komisja postanowiła dokooptować do swego grona p. inż. L. Golca. Dokonano następnie wyborów prezydium, do którego weszli: p. inż. L. Golc (prezes), wiceprezydent W. Groszkowski (mec. J. Stypułkowski i p. J. Urbanowski (wice-prezesi), p. P. Rundo, dyrektor Biura Rady Miejskiej (sekretarz). Następne posiedzenie Komisji Budowy Teatru odbędzie się we wtorek, dn. 23 b. m., o godz. 8 i pół punktualnie, w lokalu Rady Miejskiej.

— Oszustwa na tle ubezpieczenia robotników.

W firmie Lipski Pomorska 20 potrącono robotnikom składki ubezpieczeniowe od rzeczywistych zarobków, natomiast wnoszono do kasy chorych tylko część tych potrąceń, wykazując niższe zarobki ubezpieczonych.

Za nieprawne zatrzymanie składek członkowskich kasa chorych wymierzyła firmie grzywnę w wysokości 5.127,402 mk.

Za identyczne przekroczenie na firmę J. Sołowiejczyk Rokicińska 42 nałożono grzywnę w wysokości 2.468,810 mk. (bip)

— Miejskie opłaty kancelaryjne.

Zgodnie z opracowanym przez Wydział Podatkowy projektem, Magistrat postanowił ustalenie miejskich opłat kancelaryjnych w wysokości 20,000 Mk. od każdego arkusza i wystąpić do Rady Miejskiej z wnioskiem o 10,000 Mk. od załącznika.

— O skwer przy szkole.

Magistrat na ostatnim posiedzeniu swym omawiał sprawę założenia skweru przy szkole im. Piłsudskiego.

Jako referent wystąpił ławnik Bednarczyk, który wskazał, że gmach ten jest wzorem dla innych miast, wobec czego znajdującym się dookoła plac wielkości blisko 8000 metrów należałoby zadrzewić, oraz urządzić ogródek botaniczny z korzyścią dla dziatwy szkolnej.

Po wysłuchaniu referatu magistrat przychylił się do wniosku i postanowił roboty przeprowadzić w przeciągu 2-ch tygodni. (bip)

— Podwyższenie stawek podatkowych.

Na wniosek Wydziału Podatkowego magistrat postanowił wystąpić do Rady Miejskiej o podwyższenie stawek miejskiego po-

W związku z tem, oraz celem zlikwidowania bezrobocia w warsztatach tramwajowych odbyła się w dniu wczorajszym konferencja, przedstawiciele pracowników tramwajowych z dyrektorem p. Ringem.

Dyrekcja K. E. Ł. zgodziła się na wypłacenie ekwiwalentu pracownikom w wysokości 2 milionów mk. na osobę, przyczem 1 milion otrzymają już w tym tygodniu, a drugi w następnym.

Co do strajkujących pracowników warsztatowych, to dyrekcja bezwzględnie odrzuciła ich żądania, sprzeciwiające się, zdaniem dyrekcji, zawartej umowie, wobec czego strajk w warsztatach trwa nadal. (bip)

— Związek zawodowy „Praca“ i klasowy wobec orzeczenia komisji statystycznej.

W związku z nieuwzględnieniem przez lokalną komisję do badania wzrostu kosztów utrzymania żądań robotników co do zmiany metody obliczeń, w dniu wczorajszym sprawy te żywo omawiane były zarówno w związkach zawodowych jak i w fabrykach.

Związek Zawodowy „Praca“ postanowił całą akcję przenieść na forum sejmowe w postaci wniosków nagłych, wniesionych przez posłów enperowskich Związek klasowy akcję swą uzależnił od uchwał zebrania delegatów fabrycznych jak również posiedzenia zarządu głównego.

Co do sprawy redukcji w fabrykach i zmiany zasadniczych płac robotniczych, to związki zawodowe wypowiedzą swe żądania w dniu dzisiejszym na konferencjach z ministrami, którzy mają dziś do Łodzi przybyć.

Według jednak opinii kierowników związków, to robotnicy zmuszeni doświadczeniem zbyt wiele sobie po tej wizycie i konferencjach nie obiecują i wierzą w jednolicie przeprowadzoną akcję na miejscu. (bip)

— Szewcy żądają 75 proc. podwyżki.

Na ogólnym zebraniu w lokalu o.k.z.z. szewcy „mechaniczni“ postanowili wystąpić z żądaniem podwyższenia płac o 75 proc. i pracodawcom swym dali czas do namysłu do niedzieli dnia 21 bm. (bip)

Aresztowanie zastępcy naczelnego lekarza Kasy Chorych m. Łodzi.

Onegdaj podczas obławy na komunistów w Łodzi został również aresztowany znany działacz komunistyczny zastępca naczelnego lekarza łódzkiej Kasy Chorych dr. L. Pinkus.

Teatr i sztuka

— Teatr Miejski.

Dzisiaj powtórzenie efektywnej sztuki L. Andrejewa pt. „Ten, którego bija po twarzy“ której premiera została wczoraj entuzjastycznie przyjęta przez przepelnioną widownię. Sztuka ma zapewnione trwałe powodzenie.

W sobotę premiera doskonałej komedji jednego z najwybitniejszych dramaturgów polskich Stefana Kiedrzyńskiego p. t. „Jakoś to będzie“.

— Teatr Popularny.

Dzisiaj, we czwartek 18 bm., o godz. 8.15 komedja w 3 akt M. Bałuckiego „Grube ryby“.

W piątek, 19 bm. o godz. 8.15 w. — „Grube ryby“.

W sobotę, 20 bm., o godz. 3 i pół, po poł. przedstawienie dla młodzieży.

Teatr Popularny jako najbliższą premierę wystawia 4-akt. sztukę „Hajduczek“, przerobioną z powieści H. Sienkiewicza p. t. „Pan Wołodyjowski“.

— Szkoła dramatyczna przy Teatrze Miejskim.

Zgłoszenia do szkoły dramatycznej na Kurs I przygotowawczy i na kurs II wyższy przyjmuje Zarząd Szkoły codziennie od dn. 17-go b. m. w godz 6-tej do 7-ej wieczorem. (prócz świąt i niedziel) w gmachu Teatru Miejskiego Cegielniana 63.

— Koncert Mikołaja Orłowa.

Dzisiaj o godz. 8—ej wiecz. w sali Filharmonji odbędzie się zapowiadany koncert słynnego pianisty—wirtuoza Mikołaja Orłowa. Kon-

Wszystkim, którzy uczestniczyli w oddaniu ostatniej posługi zwłokom matki mojej

ś. † p.

Klementyny Marcinkiewicz

ks. Łabentowiczowi, krewnym, przyjaciółom i życzliwym za odprowadzenie zwłok na miejsce wiecznego spoczynku i za okazane liczne dowody współczucia najserdeczniejsze podziękowanie składa

2185-b)

G ó r k a.

Kary za przestępstwa podatkowe.

Według nowej ustawy z dnia 11 VIII 1923 r.

Dotychczasowe statuty podatków miejskich przewidywały tak małe kary za ukrywanie przedmiotów, podlegających opodatkowaniu i za fałszywe jakoteż niezupełne zeznania podatkowe, że płatnicy woleli narażać się na drobne kary, niż płacić podatki w przewidywanych terminach.

Ogłoszona w Nr. 94 „Dziennika Ustaw R. P.“ ustawa z dnia 11 sierpnia 1923 r. przewiduje obecnie tak poważne kary za przestępstwa podatkowe, że płatnikom, spekulującym bądź to na zwłokę, bądź też na podejście władz podatkowych, wypadnie prawdopodobnie się zastanowić, czy zatajenie podatku oplaci się im obecnie wobec surowych przepisów prawnych.

Ustawa bowiem postanawia w art. 62, że kto w zamiarze uchylenia się od obowiązku płacenia danin komunalnych złoży zeznanie fałszywe lub niezupełne, albo kto ukryje, usunie lub też nie zgłosi przedmiotów, podlegających opodatkowaniu, ten zapłaci karę do wysokości 20-to krotnej sumy podatku, utraconego względnie na rażonego na utratę. Kara ta przytem nie uwal-

nia winnego płatnika od zapłacenia wymierzonego podatku. Kare za te przestępstwa nakłada Magistrat. Wolno jednakże ukaranemu podatnikowi zgłosić w ciągu 14-tu dni od dnia powiadomienia go o karze, iż żąda rozpatrzenia jego sprawy przez właściwy sąd pokoju. Jeżeli tego żądania w 14-to dniowym terminie nie zgłosi, kara ulega egzekucji.

Ustawa chroni również samorząd przed oszustwami podatkowymi, popełnianymi na rzecz płatnika przez osoby trzecie, postanawiając, że kto w celu uwolnienia innej osoby od płacenia podatku odmówi wobec podatkowej władzy komunalnej zeznań, albo złoży zeznanie fałszywe, ten ulegnie karze w wysokości do 30 milionów mkp.

Wszystkie te kary za przestępstwa podatkowe podlegają przepisom o przymusowym ściąganiu tak samo, jak podatki.

Wobec tych surowych przepisów ustawy, należy się spodziewać, że nikt z podatników nie zechce narażać się na kary tak wysokie i na piętno oszusta podatkowego.

Zatarg z pracownikami miejskimi zlikwidowany.

W związku z groźbą strajku pracowników miejskich, który w obecnych warunkach odbił się niezwykle ujemnie na całokształcie prac samorządu miejskiego, odbyło się wczoraj przed południem w magistracie specjalne posiedzenie magistratu, na którym rozważano postulaty urzędników, które jak się okazało po bliższym przestudiowaniu ich, nieodbiły zbyt od propozycji magistratu.

Na posiedzeniu tem uzgodniono poglądy magistratu na wszystkie punkty żądań pracowników miejskich, które miało być tematem wspólnych obrad, po godzinie 1-ej w sali posiedzeń magistratu rozpoczęła się wspólna konferencja.

Pracownicy domagali się zmiany w sposobie wypłaty pensji, wypłaty XIII pensji, wydalenia przyjętych bez ingerencji związków pracowników i przyjęcia zpowrotem wydalonych, załatwienia sprawy pragmatyki urzędniczej i ingerencji związków przy redukcji i wydalaniu lub przyjmowaniu urzędników. Konferencja trwała blisko 5 godzin i prawie we wszystkich punktach doszło do porozumienia.

Co do wypłaty pensji, to dotychczas dodatki drożyzniane z poprzedniego miesiąca pracownicy otrzymali z wielkim opóźnieniem, wobec czego obrotowa postanowiono, iż do dnia 15-go każdego miesiąca pracownicy otrzymają pensje z poprzedniego mies. wraz z dodatkiem drożyznianym za pierwszą połowę poprzedniego miesiąca a w ciągu następnych 5-ciu dni wypłacony zostanie dodatek drożyzniany na drugą połowę poprzedniego miesiąca. Co do wypłaty XIII pensji to postanowiono, iż w ciągu 9 dni od 21 bm. do

30 bm. pracownicy otrzymają 30 proc. miesięcznej pensji, w listopadzie znów 30 proc., a w grudniu 40 proc. pensji, czyli w ten sposób pensja ta nie ucierpi na spadku waluty.

W sprawie pragmatyki, to ponieważ władze nadzorcze uchyliły niektóre ustępy z pragmatyki, jaka obowiązywała za poprzedniego magistratu, to obecnie pragmatyka nowa ma być opracowana do dnia 1 grudnia rb. i po porozumieniu się ze związkami zawodowymi przekazana zostanie radzie miejskiej do zatwierdzenia.

Najtrudniejszą była sprawa przyjmowania i wydalania pracowników miejskich.

Magistrat stoi na stanowisku, że przymować będzie pracowników za pośrednictwem jakiegokolwiek bądź związku zawodowego, podczas, gdy pracownicy domagają się w tym wypadku ingerencji jedynie ich związków.

Ostatecznie sprawa ta zdecydowana będzie w przyszłym tygodniu.

Co do redukcji i wydalania urzędników, to magistrat decyzje swoje w tym kierunku przekazywać będzie związkowi zawodowemu, który w ciągu 10 dni z opinia swa prześle zpowrotem do magistratu i przyjdum tegoż sprawy ostatecznie zdecyduje.

W sprawie wydalonych już lub przyjętych bez interwencji związku pracowników, to magistrat uważa, iż sprawa ta nie podlega nawet dyskusji, wobec czego nie omawiano jej nawet.

W ten sposób wobec całkowitego prawie uwzględnienia żądań pracowników miejskich zatarg został w dniu wczorajszym całkowicie zlikwidowany. (bb)

cert jak było do przewidzenia, wywołał w mieście naszym żywe zainteresowanie. W programie

utwory Chopina, Liszta, Szarlattiego, Schuberta i in. Bilety w kasie Filharmonji

